

П8 Цифрова свързаност

• 8.1 Цифрови мрежи

Целта на подприоритета е изграждане на мрежи с много голям капацитет, което ще осигури платформа за предоставяне на разнообразни цифрови услуги с добавена стойност, като едновременно с това гарантира, че никоя част от страната или група в обществото няма да остане без адекватна цифрова свързаност.

Ще бъдат предприети мерки в посока подпомагане на цифровата свързаност в отдалечените и слаборазвитите райони чрез стимулиране на инвестициите от страна на частните интернет оператори за предоставяне на интернет достъп до крайните потребители в тези райони. Действията ще са концентрирани и в развитието на високоскоростния мобилен интернет в страната, в т.ч. своевременното освобождаване на радиочестотен сектор, позволяващ инвестиции за въвеждане на 5G мобилни мрежи в страната.

Ще се гарантира гигабитовата свързаност за транспортни артерии и населени места, което да улесни достъпа и използването на обществени услуги и да подобри взаимодействието и координацията между различните сектори чрез иновативни приложения.

Индикатори за изпълнение

наименование	източник	текуща стойност	целева стойност	средна стойност в ЕС
Покритие на фиксираните мрежи с много голям капацитет (ММГК), % домакинства	EK, DESI	42	52	44
Покритие с високоскоростен достъп от следващо поколение, % домакинства	EK, DESI	77	86	90
Покритие в селски райони с високоскоростен достъп от следващо поколение, % домакинства	EK, DESI	28.4	60	59.3

Области на въздействие

○ 8.1.а Високоскоростна свързаност

Основна цел на политиката ще бъде стимулиране на разгръщането и надграждането на съществуващи мрежи, за да се гарантира достъпа до мрежи, осигуряващи ултра високи скорости и използване на цифрови технологии с гарантирана висока степен на сигурност, като ключов фактор за реализацията на цифровата трансформация. Ще продължи да се работи за развитие на държавната опорна мрежа чрез изграждане на оптична свързаност до всички общини и с увеличаване на преносния ѝ капацитет с цел осигуряване на функционирането на цифровото управление.

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 9 Иновации и инфраструктура

- Подцел 9.с

**Оценка на необходим
финансов ресурс**

550 000 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет
- Европейски фондове и инструменти

○ 8.1.б Мобилни мрежи от пето поколение (5G)

Ще се даде възможност за изграждане на 5G мрежи и ще се улесни тяхното разпространение чрез политики за споделяне на инфраструктура и спомагане на изграждането на допълваща инфраструктура. Ще се създадат условия за изграждане на точки за безжичен достъп с малък обхват, както и насърчаване на съвместното ползване на инфраструктура. Ще се работи за осигуряване на 5G свързаност по транспортни коридори, разработване на интелигентни транспортни системи, изграждане на „умни“ населени места и др.

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 9 Иновации и инфраструктура

Цел 11 Устойчиви градове и общности

**Оценка на необходим
финансов ресурс**

206 300 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет
- Европейски фондове и инструменти

• 8.2 Цифрова инфраструктура

Целта на тази област е изграждане на ефективна облачна инфраструктура, инструменти за обмен на данни, архитектури и механизми за управление на

процъфтяващи екосистеми за споделяне на данни и изкуствен интелект. Инвестициите следва да обхванат действия със значителен ефект върху пространствата от данни, обхващащи архитектури за споделяне на данни (включително стандарти за обмен на данни, най-добри практики, инструменти) и механизми за управление, както и енергийно ефективни и надеждни облачни инфраструктури и свързаните с тях услуги, с оглед улесняване на комбинираните инвестиции.

Индикатори за изпълнение

наименование	източник	текуща стойност	целева стойност	средна стойност в ЕС
Електронно споделяне на информация, , % предприятия	EK, DESI	23	50	34
Компютърни услуги в облак, % предприятия	EK, DESI	6	24	18
Големи данни, % предприятия	EK, DESI	7	21	12

Области на въздействие

o 8.2.a Центрове за данни

За да се оползотвори пълният потенциал на данните ще се осигури свободно движение на данни между държави членки и между различни сектори като се гарантира защита на личните данни и защита на потребителите. Ползвателите и доставчиците на услуги ще се възползват от ясни правила за достъп до и използване на данни, формиращи справедлива и практична рамка от надеждни механизми за управление на данните.

Ще се приоритизират данни в ключови сектори като образование, здравеопазване, транспорт, публична администрация.

Ще бъдат предприети стъпки в посока: изграждане и развитие на необходимите центрове за данни; и създаване на условия за отворен достъп до данни и резултати, както и достъп до големи масиви бази данни, генерирани от публични организации, които да се използват от бизнеса.

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 9 Иновации и инфраструктура

Цел 11 Устойчиви градове и общности

Оценка на необходим финансов ресурс

96 000 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет

- Европейски фондове и инструменти

○ 8.2.б Облачна инфраструктура

Целта на областта на въздействие е мигрирането на ключовите системи и регистри в облачна среда, да се разшири капацитетът и производителността на държавния хибриден частен облак, така че да покрие почти всички сървърни ИКТ ресурси на администрациите. Това ще ги постави на централизирани платформи, надеждно обезпечени и устойчиви при всякакви условия при 24/7 наличност и защитеност от кибератаки.

Приоритетно направление ще е и осигуряването и поддържането на високоскоростна и защитена комуникационна свързаност, като основа за предлагане на образователни услуги като се доразвие облачна образователна среда за предоставяне на услуги, включително и софтуер като услуга (SaaS), инфраструктура като услуга (IaaS) и платформа като услуга (PaaS).

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 4 Качествено образование

Цел 8 Сигурна работа и икономически растеж

Цел 9 Иновации и инфраструктура

Оценка на необходим финансов ресурс

120 000 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет
- Европейски фондове и инструменти

• 8.3 Цифрово включване

Целта на този подприоритет е преодоляване на териториалните дисбаланси, свързани с разпространението на широколеновия достъп. По този начин ще се благоприятства и оползотворяването на икономическите и социалните ползи от информационните и комуникационните технологии (ИКТ), свързани с преодоляване на пречките в разстоянието и развитието, особено на изостаналите райони. Ще бъдат положени усилия за подпомагане на цифровата свързаност в отдалечените и слаборазвити райони, както и в центровете на социалния живот. Ще се разшири обхвата на инициативата, предоставяща безплатен публичен интернет достъп.

Индикатори за изпълнение

наименование	източник	текуща стойност	целева стойност	средна стойност в ЕС
Разпространение на фиксирания	EK, DESI	11	33	26

широколенов достъп
до интернет със
скорост поне 100
Mbps, % домакинства

Потребители на интернет, % лица	EK, DESI	67	85	85
Лица, които никога не са ползвали интернет, % лица	EK, DESI	24	4	9
Банкиране, % потребители на интернет	EK, DESI	13	39	66

Области на въздействие

○ 8.3.а **Свързаност за центрове на социалния живот**

Гигабитовата интернет свързаност на места като предприятия, училища, библиотеки, изследователски и различни обществени центрове ще осигури достъп до най-добрите услуги и приложения за бизнеса и гражданите.

Гигабитовата интернет свързаност ще подпомогне новаторските методи на преподаване и обучение, за да се осигури достъп до актуални учебни материали, инструменти и техники, а обучаващите се да могат да придобиват електронни умения като се гарантира ефективно дистанционно обучение. Ще се стимулира достъпа на предприятия и промишлени сектори, особено тези, използващи активно цифрови технологии, за да създават нови приложения и нови бизнес модели за производството и разпространението на своите стоки и услуги при по-конкурентни условия.

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 4 Качествено образование

Цел 9 Иновации и инфраструктура

Цел 11 Устойчиви градове и общности

Цел 12 Отговорно потребление

Оценка на необходим финансов ресурс

36 800 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет
- Европейски фондове и инструменти

○ 8.3.б **Безплатен достъп до интернет**

Осведомеността и търсенето на гигабитов интернет достъп ще се стимулира чрез възможността гражданите да изпробват най-съвременните цифрови

инструменти, включително чрез безжичен достъп до интернет на обществени места и места, като например библиотеки, железопътни гари или служби по заетостта и центрове за обучение.

В периода до 2030 г. ще се приоритизира продължаването на целта местните общности да се интегрират по-добре в цифровия единен пазар, ползвателите да придобият представа за обществото на гигабитов интернет, да се подобри цифровата грамотност и да се разшири обхватът на предоставяните на тези места услуги като се продължи проактивното използване на инструменти на ниво ЕС.

Съотносими Цели за устойчиво развитие на ООН

Цел 4 Качествено образование

Цел 8 Сигурна работа и икономически растеж

Цел 9 Иновации и инфраструктура

Цел 12 Отговорно потребление

Оценка на необходим финансов ресурс

59 000 000 лв.

Източници на финансиране

- Държавен бюджет
- Европейски фондове и инструменти